

Spis Treści

Wstęp do drugiego wydania	7
Do Czytelnika	9

Słowa do sąsiadów

Niemcy też są zdatni. Mowa o Grassie	17
Obowiązek znajdowania sensów. Nagroda im. Dehio dla Marion hrabiny Dönhoff	41
O polskim i niemieckim ruchu oporu	49
Rembrandt jako wychowawca	59
Wędrowny kaznodzieja. Mowa wygłoszona na Viadrinie	67
Dawni i obecni Krzyżowianie	79

Przeszłość, która nas współtworzy

Co powiedzieć w Grunwaldzie?	91
Fatalna szczelina czasu.....	109
Widmo Metternicha. 250 lat rosyjsko-pruskiej gry Polską.....	117
Jutrzenka i memento. 150 lat Wiosny Ludów.....	125
Prusy to my	131
Kto w końcu wygrał tę wojnę?	143
Nie chcemy wojny muzealnej	150
Dwie wizje pamięci	159
Jaka mogłaby być ta wystawa?	169
Rodzinna psychodrama <i>Rozmowa z Jensem-Jürgenem Ventzkym,</i> <i>synem hitlerowskiego burmistrza Łodzi</i>	175

Jak wierzą Niemcy?

Premier protestant i duch kapitalizmu. Gdzie jest ten mnich reformator?.....	185
Dylematy niemieckich katolików.....	193
Eunuchy i ojcowie.....	203

Kiedyś spłonęłabym na stosie.	
<i>Rozmowa z Utą Ranke-Heinemann</i>	211
Kogut na śmietniku. <i>Rozmowa z Karlheinzem Deschnerem</i>	219
Homo clericus.....	231
Causa non finita. <i>Rozmowa z Hansem Küngiem</i>	243

Rozmowy Europejczyków

Bez miejscowego znieczulenia. <i>Rozmowa z Günterem Grassem</i>	259
Trochę więcej luzu. <i>Rozmowa z Albrechtem Riechersem</i>	265
To nie jest walc. <i>Rozmowa z Marion hrabiną Dönhoff</i>	275
O Bogu, Marksie i nowej nieprzejrzystości.	
<i>Rozmowa z prof. Jürgenem Habermasem, filozofem</i>	289
Jak dawniej Kant, tak dzisiaj Habermas. Inicjatywa na rzecz „rdzenia	
Europy”, widziana z Polski	303
Panna przy niedźwiedziu. <i>Rozmowa z prof. Rudolfem</i>	
<i>von Thaddenem</i>	309
Jaki to ma być trójkąt?.....	317
Zakola niemieckiej drogi. <i>Rozmowa z Günterem Grassem</i>	321
Każdy musi odrobić swoją lekcję z historii.	
<i>Rozmowa z Richardem von Weizsäckerem</i>	329
Rodzinne rozliczenie.....	339
Po co Europie jej narody?	
<i>Rozmowa z historykiem, Heinrichem Augustem Winklerem,</i>	
<i>autorem „Długiej drogi na Zachód”</i>	345
Czy Zachód już dotarł na Wschód?	361
Mniej aktów. <i>Rozmowa z Günterem Verheugenem</i>	365
Europejska zasada nadziei.	
<i>Rozmowa z Bronisławem Geremkiem</i>	375